

100 جىلدىق كۈرەس جولىنىدا جاڭا ساپارغا اتتانايتتى

جۇدېرىقتاي جۇمىلىپ، ەل بىرلىگىنەن قامال ورناتتى

— سارسقا قارىسى اتتائۇ رۇخنا شۇلۇ

”مەن پارتىيا مۇشەسسەن، مەنى جىبەرىڭ-

دەر!“ . جەر - جەردەگى كوممۇنىستىك پارتىيا مۇ-

شەلەرى رىقتىلىقىيەن ئوتىنىش ەتىپ، اتويلاپ الدا ئۇرۇدى. سانسىزدامەن بەلسەندىلەر الدىڭغى شەپتە پارتىباغا كىرۇ ئوتىنىشنى تاپسىرىپ، ەندەت-كە قارىسى اتتائۇدىڭ ئېىرنىشى شەبەندە ايبىندى سەرت بەردى.

دىڭ لىبانىشان، يە شىن، چىن خۇڭخۇاڭ، لياڭ شىكۇي، لي شياۋخۇڭ... ەمدەۋ قىزمەتكەر-لەرى ئومىرى ارقىلى اۇرۇغا قاسقايا قارىسى تۇرىپ، ئومىرىن ارناۋدان تايىنبادى.

ەندەتپەن بەلدەسىپ، ئومىردى جالعادى، بۇكىل ەلدەگى ەلىم - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرى كۇندىز - ئۇنى تىنىم تاپپاي، كۇش بىرىكتىرە قامال الپ، 10 كۇنگە جەنەپەيتىن ۋاقىتتا 80 نەشە ئنۇرلى ەلىمى زەرتتەۋدەن قامال الۇ نىسانىن باستادى.

جالپى خالىق بۇقارالىق ساقتانۇغا، بۇقارا-لىق تىزگىندەۋگە بىرگە ات سالىسىپ، سارسقا قارىسى اتتائۇ كۇرەسىندەگى تابىسى كورنەكتى بولسى، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيمى ماماندارىن قامتىغان قوعامداى ار سالا قاپىرات-كەرلەرىنىڭ ايرىقشا القاۋنا يە بولدى.

سارس كەزىندە ئومىر مەيىرى، باۋدىرلاستار مەيىرى، وتان مەيىرى ادامدار اراسىندا تاسقىندا-دى...

”بۇل سى - تۇتەكسىز شايقاس، ەشكىم دە قاعىسى قالمىدى“.

”بۇل ەرەكشە سىناق، قاھارماندار توپ - توبىمەن جارىققا شىققان جۇڭخۇا ۇلتى اپاتتان، كەدەرگەدىن قالاي جاسقانسىن!“.

بار الاپتان شىنايى سۇيىسپەنىشلىك تاسقىنداپ، بۇكىل ەل ئېىر نىەتپەن نىنتىقامتاسىتى. وسى اۇىر ەندەتپەن باسنى ئېاي تىگىپ بەلدەسۇ بارىسىندا، جۇڭخۇا ۇلتى قانداي توسقا-ۇملىدى بولسىن تاپىتاپ تاستايتىن جويقىن كۇش ۇيىستىرىپ، سارسقا قارىسى اتتائۇدىڭ قۇرىشى قورغانىن ورناتتى.

قىيىندىقى تىزە قوسا جەڭىپ، جان - جاققان جاردەم بەردى — قىيىندىققا قارىسى اتتائۇدا كەرەمەتەر جاراتتى

بۇل ادامدى تەبىرەنتەر كوتكەم.

”بەيجىڭ، ئېىز سەنى قولدايمىز!“ . سارس كەزىندە حبەيدىڭ بەيجىڭگە قۇتقارۇ - كومەك-تەسۇ زاتتىق ماتەرىيالدارىن تاسعان كولىكتەرگە وسىنداى كەرەمە ۇران جاپسىرىلدى. شاڭخاي، تيانجىن، لياۋنيڭ، شاندۇڭ، حىنان، جاپان... تا-لايلاعان ئوندىرىس جەلىسى بار كۇشىن سالىپ، كومەك زاتتىق ماتەرىيالدارىن تاۋلىك بويى ئود-دىردى.

شىياحانادان تاپچىلماغان ئېىر شىياگەر قىزد-ىنان الاڭسىز بولغىز دەگەن حات تاپسىرىپ الدى. دەمىالسقا تاراعان قىزى ۇيىندە بولسى، وقتۇششارى مەن كوروشلەرى ۇنەمى امانداسا بارىپ، جەمسى - جىدەك، تاماق اكەلىپ بەرىپ تۇرىپتى؛ كەي سابقاتىستارى ارناۋلى كەلىپ قىزد-نا سەرىك بولسى دوپ ويناپ، اڭگىمە دۇكەن قۇ-رىپتى.

گۇاڭجھوۋدا قوعامنىڭ ار سالاىسى جاپال كومەك قولدارىن سوزىپ، اقشالاي، زاتتاي جىلۇ اتاپ، ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنەن حال سۇراپ، ولاردىڭ وتباسى تۇرمىسنا كوڭىل بولپ، سىر-قاتنان ساۋىققان ناۋقاستاردىڭ كوڭىل كۇيىن ساپا-سىنا ئۇسىرۇنەن كومەكتەسىپ، سارس ناۋقاسىنا شال-دىققانداردىڭ وتباسىنداعىلارعا پىسخىكالىق كەڭەس بەرىپ، ەندى عانا اۋاشالانۇدان بوساعان وتباسىلار-دىڭ پەرزەنتتەرىنە ساباق پىسىقتاپ بەرىپ، سارستان ساقتانۇ - ەمدەۋ قىزمەننە پارمەندى تۇردە كومەك كورسەتتى.

بەيجىڭ داشۇەسىنىڭ خالىق شىياحاناسى جابىق اۋالاشاۋدى اتقارغان كۇنى اۋاشالاۋ بەلدە-ۋنىڭ سىرتىنداى ادامدار جۇرگىنىشلەر جولىنىڭ ماڭىنا جۇڭخوشا تۇيىششەك، سارى جبەك باۋ،

□ خالىق گازەتىنىڭ شولۇشىسى

ئىمىر جىلدىان استانم ۋاقىتتائىن بەرى، امەرىكا نىدەتتى ئۇرتىسى ساياسىيلاندىرمىپ، ۇيرۇستان پايدالا-نىپ اتقا داق سالىپ، تەگىن انىقتاۋدى قۇرالعا اينال-دىرمىپ، جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انىقتاۋ ماسەلىسىندە قايتا - قايتا دۇرىس پەن بۇرىستى شا-تاستىرىپ، خالىقارالىق تەگىن انىقتاۋ، زەرتتەۋ سەل-بەستىگىنە اۋىر دارەجەدە كەدەرگىلىك جاسادى جانە ونى ئبۇلدىردى، ار ەلدىڭ نىدەتكە قارىسى اتتائۇد-نا، ئومىردى قۇتقارۇمنا قىيىندىق تۇددىردى جانە كە-دەرگى بولدى. امەرىكانىڭ مالمەت توپتاۋ تاراۋلا-رى ايتىلمىسى جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇستىڭ تەگىن انىقتاۋ ماسەلىسىن تەكسەرۇ بايانداماسىن جارىيالاعان-ىنان كەيىن، بۇل كۇندەرى خالىقارالىق قوعام امەرىكا جاقتىڭ وزدەرى جاساپ، وزدەرى قويىغان جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋ ماسقارا-لىق ويىنى ئوز اىسروينىن ئوزى ئتۇسىرۇ، ئوز - وىزنە قايشى كەلۇ كۇيىنە كىرىپتار ەتكەندىگىنە، جىسىتراننى كەىزنە جەتكەندىگىنە اناعۇرلىم ايقىن كوز جەتكىزدى.

تەگىن انىقتاۋدى ساياسايلاندىرۇ، مانىدىك جاققان العاندا، ەلىمىعا قارىسى شىققاندىق، امەرىكا جاقتىڭ ماقساتى پالەنى باسقاغا اۋدارىپ، جاۋاپكەر-شىلىكتى باسقاغا يىتەرۇ، جۇڭگونى قىسپاققا الۇ، شاۋ-جايلابۇ بولپ تابىلادى. وسى ماقساتقا جەتۇ ئۇشىن امەرىكا ئېىرتالاي ايلال ”تاپقىرلادى“: ورشەلەنە وسەك - اياڭ شىعارىپ ارى تاراتىپ، وسىنداى بول-ماندا جۇرتتى الجاستىرا الامىز دەپ قارادى؛ كوپ جاقتىلقى جەلەۋ ەتىپ، توپ قۇراپ دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيمى مەن جۇڭغوعا قىسىم ئتۇس-رىپ، امەرىكا ۇلگىسىندەگى زورەكەرلىكتى خالىقارالىق قاعىدادان جانە ادبلىدىكتەن، تۇراشلىدىقتان جوعارى قويۇغا ورنىدى؛ شىمرىكپەستەن ”تەگىن انىقتاۋ لاڭكەسىد-ىگىمەن“ اينالىسىپ، ماماندارعا، وقىمىشتىلارعا قوقان - لوقى جاسادى، قىسپاققا الدى؛ ادبىل، تۇراشل، تەرە-زەسى تەڭ بولۇ پرىنسىپىمەن ساناسىپاي، جۇڭگودان ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋ تەكسەرۇىن تاى دا قابىلداۋ-دى قىسىنسىز تالاپ ەتىپ، جۇڭگوعا باعىتتالغان قاس-كۇنەمدىك ئپاٹتالارنى قايتا - قايتا دبىرالادى، الاپدا ئوزىنىڭ ۇيرۇوستىڭ تەگى جولىندەگى اۋىر كۇماندى ەلگە، ەك كوپ تارالغان ەلگە اينالغان شىندىقتى كورە تۇرا كورمەسكە سالىپ، تەكسەرۇ جۇرگىزۇدەن جانە قابىل-داۋدان باس تارتتى... ئتۇرلى قىلىقتارى ارى ئمورالسىز-دىق، ارى اىسرويىسىزدىق، ئېىر ئرى ەلدىڭ ورەسىنە شىنمەن شىر كەۋ كەلتىرگەندىك.

ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋدا، ئسوز جوق، ەلىم-نىڭ دۇرىس جولىنا تاباندى بولۇ كەرەك. ئتپتى دە كوپ ەلىمى زەرتتەۋلەر مىنانى دالەلدەدى: ۇحاندا جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇوس بايقالۇدىڭ الدىنداى بىرنەشە ايدال جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇوس جۇڭگودان سىرت كوپتەگەن ەلدە، كوپتەگەن جەردە جارىققا شىققان، جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇوس وكپە قابىنۇ نىد-دەتىندە كوپ قاينار بولۇ، كوپ تۇيىىندە تۇملۇ ەرەكشەلىگى بايقالغان، بۇكىل جەر شارى كولەمىد-دە تەگىن انىقتاۋ زەرتتەۋىن جۇرگىزۇگە تۇرا كەلە-دى. امەرىكانىڭ ساياسى الاپاقتارى ەلىمى زەرتتەۋ جەتسىكتىكەىرن باستان - اياق مويىنداغىسى كەلبەي، ساياسىي ويىن قويۇمەن قاسارسىپ، ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋ ماسەلىسىن سىلتاۋ ەتىپ، پالەنى جۇڭ-گوعا اۋدارۇغا ورنىنىپ، ئوزىنىڭ ساياسىي جەكە مۇد-دەسىن كوزدەپ، بۇكىل ەلمنىڭ نىدەتتى نەز ارادا جەڭۇدەي ورتاق مۇددەسىمەن بۇكىلدەي قاراما - قارىسى كەلدى. 80 نەشە مەملەكەت دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيمىنىڭ باسالقاسىنا حات جولدائۇ، مالىمەدەمە جارىيالابۇ نەمەسە نوتال تاپسىرۇ سىياقتى تاسىلدەرەمەن جۇڭگو مەن دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيمىنىڭ جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋدى بىرلەسىپ زەرتتەۋ با-يانداماسىن قولداپ، تەگىن انىقتاۋ ماسەلىسىن سا-ياسايلاندىرۇغا قارىسى تۇردى، 100 نەشە مەملەكەت پەن رايونداى 300 نەشە ساياسىي پارتىيا، قوعامدىق ۇيىم جانە اقىل - پاراسات قويھاسى دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيمىنىڭ حاتىشلار باسقارماسىنا تەگىن انىقتاۋدى ساياسايلاندىرۇغا قارىسى نۇرۇ جو-ىنىندە بىرلەسكەن مالىمەدەمە تاپسىردى، بۇل خالىق-رالىق قوعامنىڭ ۇيرۇوستىڭ تەگىن ەلىمى انىقتاۋغا تا-باندى بولاندىغىنىڭ، ساياسىي جاققان انىقتاۋغا

تەگىن ەلىمى انىقتاۋدا، ئسوز جوق، ادبىل، تۇراشل بولۇ كەرەك

قارىسى تۇراتىندىغىنىڭ ايقىن دالەلى. امەرىكا وسى ادبىلەت ئۇنىن تىڭداۋى كەرەك.

ۇيرۇستىڭ تەگىن انىقتاۋ قىزمەتىندە ”شامنىڭ ئتۇبى قاراڭغى“ بولۇداي جايىتتى تۇدىرۇغا بولماي-دى، ادەبىي قالتارىس ئوڭىر ورنالاستىرۇغا بولماي-دى. 2 - كەزەڭدەگى تەگىن انىقتاۋ، ئسوز جوق، 1 - كەزەڭدەگى تەگىن انىقتاۋ نەگىزىندە جاپپاي كە-ئەپىتىلۇى، ۇلعايتىلۇى كەرەك، سوندا عانا شىنايى ئمان - جاي مەن جاۋابتى شىن مانىنىدە تابۇغا بولادى. امەرىكانىڭ ساياسىي الاپاقتارى ”ئېىىز، ئسوز جوق، وسى بۇكىل ەلمىدىك تراگەدىياغا جالپى بەتتىك جانە جارىيا تۇسىنىك جاساۋىمىز كەرەك“ دەپ اۋىزدا ورناندامىمەن، ارەكەتىندە ئوز ەلىنىڭ تەگىن انىقتاۋ ماسەلىسىن جانىعا بىلىدرمەي جاسىد-رىپ، ەنجارلىق كورسەتىپ، بويىن اۋلاققا سالىپ، قاساقانا كەدەرگى ورنالاستىردى. امەرىكا ۇكىمەتى ”تەگىن انىقتاۋ قىزمەتىنە كەدەرگىلىك جاسادى، امەرىكانىڭ مەملەكەت خاۋپسىزدىگىنە ئىمىسىز“ دەگەندى سىلتاۋ ەتىپ، 2020 - جىلى 1 - ايدىڭ 2 - كۇنىىنەن بۇرىن سىنغان قان ۇلگىسىن پەشەتتەدى ارى قايتالاي تەكسەرۇ جۇرگىزبەدى. امەرىكانىڭ فلورىدا شتاتى دەنساۋلىق ساقتاۋ ئبولمىنىڭ سايتى كەىزىندە جەرگىلىكتى ورىندا 2020 - جىلدىك 1 - ابي مەن 2 - ايمىندا جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇوس وكپە قاينۇ نىدەتى اورۇ بەلگىسى بايقالغان نەمەسە جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇوستى تەكسەرۇ ناتىجەسى بولم-دى بولغان 171 ناۋقاستىڭ ساندى مالىمەتىن جارىيا-لاعان ارى ئېىر مەزگىل بەلگىسىز ۇشرىلىپ تاس-تالغان. مۇندا ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋدا قوس ۇلشەم قولدانىپ وتىرعاندىى بەسەندەن بەلگىلى.

امەرىكا ۇيرۇوس زەرتتەۋىن قايتا ۇيمىداستىرۇ-دى ورىستەتۇى ەك ەرتە، قابىلەتى ەك كۇشتى ەل، بۇكىل جەر شارىنداى ايدارشا ۇيرۇوس زەرتتەۋىنە ەك زور قارجىلاي كومەكتەسۇشى جانە اتقارۇشى ارى بيو تاجىرىيەحاناسىنىڭ خاۋپسىزدىك ەستەلد-ىكى ەك ناشار ەل. جۇڭگو مەن دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيمىنىڭ ماماندارى ۇيرۇوستىڭ ۇحان تاجىرىيەحاناسىنان تارالۇنىڭ استە مۇمكىن ەمەس ەكەندىگى جولىنىدە قورىتىندى شىعاردى، امەرىكا ەلىمىدارىن قامتىغان دۇنيە جۇزىندەگى مۇلدە باسىم كوپ ساندى ەلىمىدارنىڭ بارلىعى تا-جىرىيەحانادا تارالۇ ئپاٹتواسىن قولدايتىن ەشقانداي دالەل - سىپات جوق دەپ قارادى. ەشقانداي دالەل - سىپات جوق جاعىداپدا امەرىكا جاق قازىرگە دەيىن تاجىرىيەحانادان تارالۇدى تەرىسكە شىعارۇغا بولماي-دى دەگەن كوزقاراستان جازباي، قاسارسىپ كەلدى. مۇنداى بولغان ەكەن، ادبىل، تۇراشل، تەرەزەسى تەڭ بولۇ پرىنسىپىن نەگىزگە السىپ، امەرىكا دا ئوز ەلىنىڭ تاجىرىيەحاناسىن اشىق ۇستاپ، تەكسەرۇدى قابىلداپ، خالىقارالىق قوعام مەن امەرىكا حالقىنا تۇسىنىك جاساپ، تەگىن ەلىمى انىقتاۋغا ئىيمىدى شارت - جاعداي جاراتۇى ئمىسى. امەرىكاداى دەترىك فوترى بازاسىن، سولتۇستىك كارولىنا داشۇسىن تەكسەرۇگە ۇندەۋ — تەگىن ەلىمى انىقتاۋغا تاباندى بولۇدىڭ ۇيلەسىمدى، ورنىد-دى تالابى. ەگەر امەرىكا قابىلداۋدان باس تارتىسا، ونىڭ تەگىن انىقتاۋدى ساياسايلاندىرۇى نەك جۇڭ-گوعا باعىتتالغان نامىز نىيەتى ەكەندىگىن تاى ئېىر رەت ايباراداي اشاتىن بولادى.

ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋدا، ئسوز جوق، تەك تەگىن ەلىمى انىقتاۋداي دۇرىس جولمەن ئجۇرۇ كەرەك. ەلىمى تۇجىرىم مەن شىندىقتىڭ جاي - جاپ-سارى الدىندا، ارقانداي ساياسىي ويىنىنىڭ بارلىعى بوسقا ارامتەر بولغاندىق. امەرىكا جاق ۇيرۇوس ادامزاتتىڭ ورتاق جاۋى ەكەندىگىن شىن مانىندە تانىپ جەتىپ، ۇيرۇوستىڭ تەگىن انىقتاۋغا شىن مانىد-دە ەلىمى ماسەلە رەتتندە قاراپ، قاساقانا كەدەرگى جاساۋداي قانە ارەكەتتى دوغارىپ، ار ەل ەلىمىدا-رىن بۇكىل جەر شارى كولەمىندە كۇش بىرىكتىرە سەلبەسىپ، امەرىكانى قامتىغان كوپ ەلدە، كوپ جەردە تەگىن انىقتاۋ زەرتتەۋىن شىكەرلىيە ورسىد-تەتۇگە نىنتالاندىرىپ، ادامزاتتىڭ نىدەتتى ەرتەرەك جەڭۇى ئۇشىن ئرى ەل سىتەۋگە ئمىسىتى ئمىستى سىتەۋى كەرەك.

«خالىق گازەتىنىڭ» 8 - ايدىڭ 31 - كۇنىگى سانىندا باسىلغان

^[1] تاراتۇ ورتالىعى: 5593062، جاراناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا نومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان

^[2] مەكەن - جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى خۇجۇان سولتۇستىك جولى 500 - نومىر،